

RETSPOLITISK FORENING
www.retspolitik.dk

HØRINGSSVAR

Høring over udkast til forslag til ændring af lov om tv-overvågning og lov om retshåndhævende myndigheders behandling af personoplysninger

Sagsnummer 2017-7910-0007

Justitsministeriets forslag går i korte træk ud på at give private virksomheder, som f.eks. supermarkeder, lov til gennem et lukket system at dele videoovervågning med hinanden, når personer på overvågningen formodes at have begået eller har forsøgt at begå tyveri, svindel med dankort eller røveri for over 1.000 kr.

Retspolitisk Forening kan på ingen måde støtte forslaget, som foreningen mener ikke hører hjemme i en velfungerende retsstat. Det er der hovedsageligt tre årsager til:

For det første bryder lovforslaget med princippet om, at man er uskyldig, indtil andet er bevist. En retsgaranti, som er en af de mest grundlæggende i et demokratisk samfund.

Det er betingelser for videregivelse af optagelserne, at 1) det formodes, at personer på optagelserne har begået forbrydelser i virksomheden, 2) at virksomheden har meldt forbrydelsen til politiet, 3) at det formodes, at personerne vil gentage forbrydelserne hos dem, optagelserne videregives til, og 4) at optagelserne videregives i et lukket system.

Til trods for alt dette, bliver optagelserne videregivet på et tidspunkt, hvor ingen person er dømt i det offentlige retssystem, og det sker ikke på baggrund af en politiundersøgelse, men alene en formodning. Retspolitisk Forening må klart anbefale, at sådanne drastiske afvigelser fra fundamentale demokratiske principper kun finder sted, når det er absolut nødvendigt.

For det andet argumenterer Justitsministeriet for sit forslag med løse påstande om, at “mange erhvervsdrivende benytter sig af mulighederne for at foretage tv-overvågning i kriminalitetsforebyggende øjemed og har gode erfaringer hermed”, jf. forslagets side 5.

Der er ikke nogen steder i lovforslaget henvist til undersøgelser eller data, der beskriver eller dokumenterer, hvordan og med hvad, erhvervsdrivende har haft “gode erfaringer”. Tilsyneladende bygger bruddet med uskyldsformodningen således ikke på andet end maveførmelser og begejstring over at kunne tage teknologi i brug.

Retspolitisk Forening ser generelt med bekymring på ukritisk brug af teknologi, når behovet ikke begrundes evidensbaseret.

For det tredje er den eneste sikring mod misbrug af de nye metoder, at systemerne, som optagelserne kan videregives gennem, forinden de bruges, skal have tilladelse fra Datatilsynet.

Datatilsynets hidtidige tilladelsesordninger har været baseret på korte og simple blanketter, som nemt kunne udfyldes uden kontrol fra Datatilsynet. Når lovforslaget ikke nævner andet om denne tilladelsesordning, end at Datatilsynet skal vurdere, om systemet overholder lovforslagets ordning samt databeskyttelsesloven og databeskyttelsesforordningen, jf. lovforslagets side 30, må en sådan tilladelse ikke kunne anses for at være tilstrækkeligt værn mod misbrug.

Dette særligt ikke, når Justitsministeriet på side 20 i lovforslaget skriver, at ”For så vidt angår forslaget om ændring af tv-overvågningsloven vurderes det at medføre et begrænset øget ressourceforbrug for Datatilsynet, som holdes inden for Datatilsynets eksisterende økonomiske ramme.”. Der skal således ikke gives flere midler til Datatilsynet. Dette til trods for, at det er offentligt kendt – bl.a. på baggrund af udtalelser fra Datatilsynets egen direktør - at Datatilsynet lider af ressourcemangel og kun fører et aldeles beskedent antal kontroller. Foreningen må i den forbindelse henvise til foreningens brev¹ til Věra Jourová, EU-kommissær med ansvar for implementering af persondataforordningen, som netop beskriver og dokumenterer Datatilsynets behov for at få tilført ressourcer.

København den 15. februar 2018

Bjørn Elmquist
Formand

Victor Emil Clausen
Medlem af foreningen

¹ <http://www.retspolitik.dk/wp-content/uploads/2017/12/A%CC%8Abent-brev-vedr%C3%B8rende-Danmarks-forpligtelser-efter-dataforordningen-sept17.pdf>